

UCHWAŁA NR LIV/ 17/2023

RADY POWIATU

W ELBLĄGU

z dnia 31 marca 2023 r.

w sprawie likwidacji Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim oraz wchodzących w jego skład: Branżowej Szkoły I Stopnia i Szkoły Podstawowej Specjalnej

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 12 pkt 8 lit. i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) oraz art. 89 ust. 1, 3 i 8 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.) oraz art. 12. ust.1 pkt 2, ust 3 i ust.4 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. Z dniem 31 marca 2023 r. stawia się w stan likwidacji jednostkę organizacyjną Powiatu Elbląskiego tj. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kamionku Wielkim, Kamionek Wielki 82 A; 82-340 Tolkmicko oraz wchodzące w jego skład szkoły: Branżową Szkołę I Stopnia oraz Szkołę Podstawową Specjalną.
2. Zakończenie likwidacji jednostki organizacyjnej o której mowa w ust. 1 nastąpi z dniem 31 sierpnia 2023 r.

§2.

Mienie ruchome i nieruchome wykorzystywane do prowadzenia działalności przez likwidowaną jednostkę oraz środki pieniężne pozostające na rachunkach bankowych przechodzą na rzecz Powiatu Elbląskiego

§ 3.

Z dniem zakończenia likwidacji Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego oraz szkół wchodzących w jego skład, pozostałe po nich należności i zobowiązania przejmuje Powiat Elbląski.

§ 4.

Dokumentację zlikwidowanej placówki przejmuje Powiat Elbląski, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przejmuje Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji.

§ 5.

Wykonanie uchwały, powierza się Zarządowi Powiatu w Elblągu i Dyrektorowi Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego młodzieżowe ośrodki wychowawcze są przeznaczone dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie, wymagających specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania. Nieletni są umieszczani w nich wyłącznie na podstawie postanowień sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. W celu zapewnienia właściwego wykonania środka wychowawczego w postaci umieszczenia nieletniego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, Minister Sprawiedliwości powołuje właściwą komisję. Zgodnie z art. 412 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700), do dnia powołania komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego, przyjmowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych stosuje się przepisy dotychczasowe. Organem właściwym do wskazania miejsc dla nieletnich w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych pozostaje więc Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie. W odpowiedzi na zapytanie Starostwa Powiatowego w Elblągu, ORE wskazał, że obecnie w klasach I jest wolnych – 40 miejsc, w drugich – 48, a w trzecich – 39. Na tej podstawie można stwierdzić, że wychowankowie będą mieli możliwość kontynuacji procesu resocjalizacyjnego w ramach innych placówek uwzględniając rozpoczęty kierunek kształcenia.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kamionku Wielkim jest funkcjonującą całodobowo placówką resocjalizacyjno-wychowawczą, przeznaczoną dla uczniów w wieku od 12 do 18 lat, w normie intelektualnej, ale wymagających kształcenia specjalnego z uwagi na przejawiane cechy niedostosowania społecznego. MOW dysponuje 96 miejscami. Od lat ośrodek odnotowuje spadek liczby wychowanków (2018 r. – 53; 2019 r. – 52, 2020 r. – 50, 2021 – 33). Na dzień 30 września 2022 r. przebywało w nim 26 wychowanków, tj. 27% możliwości (SIO), obecnie lista zawiera 25 nazwisk. W roku szk. 2022/2023 w ośrodku i szkole zatrudnionych jest 22 nauczycieli w pełnym wymiarze oraz 3 niepełnozatrudnionych. Łącznie to 23,52 etatu pedagogicznego i 7,5 etatu administracji i obsługi.

Od roku 2017, kiedy to liczba wychowanków drastycznie spadła z 76 do 54, Zarząd Powiatu w Elblągu rozpoczął comiesięczne monitorowanie stanu osobowego podopiecznych oraz rozważał co jest przyczyną takiego stanu rzeczy. W roku 2021 liczba wychowanków ponownie istotnie się zmniejszyła do 33 osób. Prowadzone analizy funkcjonowania MOW wskazywały, że rozwiązanie istoty problemu, którym jest zmniejszająca się ilość wychowanków, nie leży w gestii organu prowadzącego, ale jest wynikiem bezpośrednich decyzji ORE, które były determinowane między innymi zmniejszającą się liczbą nieletnich, wobec których sądy w Polsce orzekały umieszczenie w ośrodkach wychowawczych.

Przygotowano dokładną analizę funkcjonowania placówki, rozważając różne możliwości od rozwoju poprzez tworzenie nowych kierunków kształcenia, po zmianę profilu placówki i rozszerzenie jej działalności o szkołę na poziomie technikum, czy młodzieżowy ośrodek socjoterapii. Organ prowadzący, z budżetu powiatu, w celu właściwego wyposażenia ośrodka i zapewnienia mu jak najlepszych warunków funkcjonowania, w roku 2020 przekazał

45 680 zł na wyposażenie oraz przeprowadzono inwestycje remontowe na kwotę 148 450 zł. Kolejny 2021 rok to zakupy wyposażenia i sprzętu na kwotę 31 000 zł i inwestycje opiewające na 79 800 zł. Szkoły otrzymały nowoczesny sprzęt komputerowy i środki dydaktyczne. Nauczyciele korzystali z dofinansowania różnych form doskonalenia zawodowego, plan budżetu na ten cel był dostosowywany do bieżących potrzeb placówki, włącznie z przekazaniem środków w wysokości 2520 zł z przeznaczeniem na studia podyplomowe, nadające kwalifikacje do prowadzenia zajęć kształcenia zawodowego w nowym zawodzie, który planowano uruchomić przy zwiększeniu liczby uczniów w szkole branżowej. W tym celu Naczelnik Wydziału PEKS odbyła wizytę w Ośrodku Rozwoju Edukacji, by omówić warunki konieczne do pozyskania nowych wskazań. W tej sprawie prowadzona była też korespondencja z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji (pismo z dn. 30.11.2021, data wpływu 06.12.2021), który wyraził aprobatę dla działań zmierzających do zapewnienia jak najlepszej oferty edukacyjnej wychowankom, nie dawał gwarancji zwiększenia liczby wskazań, przedstawił możliwe rozwiązania, które mogłyby mieć na to wpływ. Zarząd Powiatu omówił każdą z tych możliwości, szczegółowo przeanalizował też koszty utrzymania placówki, dążąc do ich optymalizacji, by móc zachować jej dotychczasową działalność, jako że przy ograniczonej subwencji wynikającej z niewielkiej liczby wychowanków, na bazie budżetu, niemożliwe jest utrzymanie ośrodka. Powyższe fakty wyraźnie wskazują na to, że zasadnicze przyczyny, które zmusiły organ prowadzący do podjęcia decyzji o zamiarze likwidacji MOW (nieakceptowalna, utrzymująca się od kilku lat zbyt niska liczba wychowanków) były zewnętrzne, niezależne od woli, działania czy zaniechania, tak organu prowadzącego jak i samego ośrodka.

Ponadto w związku z kontrolami przeprowadzonymi w ośrodku przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty oraz wskazanymi nieprawidłowościami i uchybieniami w funkcjonowaniu placówki, Ośrodek Rozwoju Edukacji wstrzymał wskazania nieletnich, do MOW w Kamionku Wielkim. Decyzja uzasadniona została wynikami nadzoru, które wskazywały na występowanie w ośrodku od dłuższego czasu problemu z dyscypliną wychowanków i niewłaściwą postawą niektórych wychowawców, co znalazło odzwierciedlenie w postępowaniach dyscyplinarnych wszczętych wobec dwóch nauczycieli. W placówce miały miejsce zdarzenia nadzwyczajne związane z niezapewnieniem bezpieczeństwa wychowankom. Kadra pedagogiczna zwracała uwagę na brak wsparcia ze strony przełożonych, co miało wpływ na prawidłowość czynności prowadzonych w celu zapewnienia procesu resocjalizacyjnego. Zarząd zobowiązał dyrektora do opracowania programu naprawy sytuacji. 10.05.2022 r. i 07.06.2022 r. zapraszany na posiedzenie Zarządu Powiatu w Elblągu dyrektor informował o czynnościach zaradczych podejmowanych w ośrodku, prowadzących do podniesienia poziomu bezpieczeństwa. Podjęte czynności organu prowadzącego oraz nadzór kuratora oświaty doprowadziły do wznowienia wskazań nieletnich do ośrodka, co jednak nie przełożyło się na liczbę skierowań.

Wstrzymanie wskazań do ośrodka, a co za tym idzie niska liczba wychowanków, niesie za sobą również poważne konsekwencje finansowe. Subwencja oświatowa naliczona na 31 wychowanków przebywających w placówce na dzień 30 września poprzedniego roku oraz 7 niedoprowadzonych wyniosła 2 780 500,10 zł. Prognozowana kwota subwencji na 2023 rok to 794 225,30 zł. W ciągu ostatnich 5 lat nakłady ze środków własnych powiatu

przekroczyły 4,7 mln zł. Z prognozy finansowej na 2023 rok wynika, że udział środków Powiatu w wydatkach ośrodka wyniesie 1 930 024 zł. tj. 47,10%. W sytuacji, kiedy wychowankami MOW nie są uczniowie z powiatu elbląskiego, niezasadne jest finansowanie tak znaczącej różnicy między subwencją a planem finansowym z dochodów własnych Powiatu.

Ponadto Izba Administracji Skarbowej zakwestionowała wpisywanie wychowanków, którzy wskazani przez ORE do MOW w Kamionku Wielkim w dniu 30 września 2017 r. nie znajdowali się fizycznie w placówce. Konsekwencją powyższego będzie, w przypadku nieuwzględnienia odwołań Powiatu Elbląskiego, zwrot subwencji oświatowej naliczonej na 2018 r. na 11 wychowanków i 14 uczniów wpisanych do SIO, ponieważ osób tych nie uznano za zakwaterowane i przebywające w tym ośrodku oraz uczęszczające do szkół w MOW. Skutkuje to koniecznością zabezpieczenia środków z dochodów własnych w kwocie 837 416,25 zł.

W dniu 7 października 2022 r. Rada Powiatu w Elblągu podjęła uchwałę nr L/60/2022, którą wyraziła zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2023 r. Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim oraz wchodzących w jego skład: Branżowej Szkoły I Stopnia i Szkoły Podstawowej Specjalnej. Wykonanie uchwały, w tym poinformowanie o zamiarze likwidacji określonych ustawą podmiotów, powierzono Zarządowi Powiatu w Elblągu. W uzasadnieniu uchwały wskazano główne przesłanki likwidacji MOW w Kamionku Wielkim, tj.: systematyczny spadek liczby wychowanków, stwierdzone przez organ nadzoru pedagogicznego nieprawidłowości oraz uchybienia w pracy MOW w Kamionku Wielkim, wstrzymanie przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie wskazań nieletnich do ośrodka, rosnące koszty utrzymania placówki.

Wykonując uchwałę nr L/60/2022 z dnia 7 października 2022 r. Starosta Elbląski, pismem z dnia 11 października 2022 r., wystąpił do Warmińsko- Mazurskiego Kuratora Oświaty, o wydanie opinii w przedmiocie zamiaru likwidacji MOW w Kamionku Wielkim.

Kurator, postanowieniem nr 69 z dnia 28 listopada 2022 r. negatywnie zaopiniował zamiar wyrażony w ww. uchwale, wyraził opinię, że MOW w Kamionku Wielkim posiada warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiające realizację statutowych zadań placówki a spadek liczby wychowanków jest zjawiskiem przejściowym. W opinii Kuratora, w najbliższym czasie wychowanków w ośrodku powinno przybywać, co jednak nie nastąpiło.

W dniu 2 grudnia 2022 r. Zarząd Powiatu w Elblągu podjął uchwałę nr 100/22 w sprawie wniesienia zażalenia do Ministra Edukacji i Nauki, na postanowienie Kuratora w przedmiocie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji z dniem 31 sierpnia 2023 r. MOW w Kamionku Wielkim. Przedmiotową uchwałą upoważniono Starostę Elbląskiego do złożenia zażalenia na postanowienie Kuratora z 28 listopada 2022 r. oraz do reprezentowania Zarządu Powiatu w Elblągu w toczącym się postępowaniu w tej sprawie. Wykonując przedmiotową uchwałę Starosta Elbląski, pismem z dnia 2 grudnia 2022 r., wniósł za pośrednictwem Kuratora, do Ministra zażalenie na postanowienie Kuratora z 28 listopada 2022 r. Minister, po przeanalizowaniu obowiązujących przepisów oraz materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (w tym dodatkowych wyjaśnień i dokumentacji przesłanej do ministerstwa przez organ prowadzący oraz przez ORE),

postanowił uchylić zaskarżone postanowienie Kuratora z 28 listopada 2022 r. w całości i pozytywnie zaopiniować zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2023 r. MOW w Kamionku Wielkim. Dyrektor MOW w Kamionku Wielkim w dniu 17.02.2023 r. poinformował organ prowadzący o skierowaniu do ORE wniosku o wstrzymanie skierowań.

W oparciu o wymagania określone w art.89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, organ prowadzący placówkę, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, powiadomił rodziców/opiekunów prawnych wychowanków, pełnoletnich wychowanków oraz związki zawodowe o zamiarze likwidacji Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim i wchodzących w jego skład Branżowej Szkoły I Stopnia i Szkoły Podstawowej Specjalnej. W celu zapewnienia możliwości kontynuowania nauki w innej szkole przez wychowanków MOW w Kamionku Wielkim do Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, realizującego zadanie doboru właściwej placówki, zostaną złożone stosowne dokumenty o wskazanie miejsca w innych ośrodkach, co odbywa się poprzez centralny ogólnopolski system kierowania nieletnich.

Projekt uchwały był przedmiotem opiniowania przez związki zawodowe zrzeszające nauczycieli szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Elbląski. Powyższy obowiązek wynika z postanowień art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 854).

Przedmiotowy dokument przesłano pismem: PEKS.4381.1.2023.ZO z dnia 22 lutego 2023 r. za zwrotnym potwierdzeniem odbioru oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej do:

- 1) ZNP Oddział w Elblągu - odebrano dnia 24 lutego 2023 r.; opinia z dnia 21 marca 2023 r., w której ZNP wnosi o zabezpieczenie miejsc dla nieletnich w innych ośrodkach wychowawczych, zabezpieczenie spraw pracowniczych wynikających z Kodeksu Pracy przy likwidacji zakładu pracy.
- 2) ZNP Oddział w Pasłęku - odebrano dnia 23 lutego 2023 r.; 2022 r.; opinia nie wpłynęła w ustawowym terminie (Prezes Oddziału ZNP w Pasłęku przekazał wyjaśnienie, że zgodnie z zasięgiem działania ZNP Oddział w Pasłęku i ustaleniami z Oddziałem ZNP w Elblągu, sprawy MOW w Kamionku Wielkim podlegają ZNP Oddział w Elblągu);
- 3) NSZZ „Solidarność” Zarząd Regionu Elbląg - odebrano dnia 23 lutego 2023 r.; opinia nie wpłynęła w ustawowym terminie.
- 4) Rady Powiatowej OPZZ w Elblągu - odebrano dnia 2 marca 2023 r. – opinia pozytywna z dnia 23 marca 2023 r.
- 5) Związku Zawodowego Oświata w Katowicach - odebrano dnia 27 lutego 2023 r. – opinia nie wpłynęła w ustawowym terminie.

Przedstawiciele związków zawodowych mieli także możliwość uczestnictwa w posiedzeniu Komisji Edukacji, Sportu i Spraw Obywatelskich opiniującej powyższą uchwałę. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele NSZZ „Solidarność” Zarząd Regionu Elbląg

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest konieczne i uzasadnione.